

DKK's REGLEMENT FOR UDDANNELSE AF EKSTERIØRDOMMERE

2024

1. Indstilling af elever	2
2. Samtaler	2
3. Elevkursus	3
4. Elevtjeneste	3
5. Aspirantprøvebedømmelse	3
6. Aspiranttjeneste	4
7. Regler for førstegangsauctoriserede dommere	5
8. Uddannelse for yderligere racer	5
9. Videreuddannelse for erfarne dommere	6
10. Uddannelse til gruppedommer	6
11. Uddannelse til all-round dommer	6
12. Mentorordningen	7
13. Generelle bestemmelser	7
14. Anbefalelsesværdig litteratur	8

1. INDSTILLING AF ELEVER

Personer til uddannelse som eksteriørdommer udpeges af specialklubbens bestyrelse blandt interesserede og egnede hundesportsfolk, der er medlemmer af DKK og specialklubben.

Indstillingen skal være omhyggeligt begrundet og indeholde oplysninger om den pågældende persons erfaring inden for opdræt, udstillingsvirksomhed, ringpersonalearbejde, eventuel deltagelse i hunderelateret organisationsarbejde, relevante uddannelser og kurser, samt kontaktoplysninger og fødselsår.

Specialklubbernes bestyrelse skal over for DKK's eksteriørdommerudvalg kunne anbefale pågældende person ud fra dennes personlige egenskaber, kynologiske viden, samt evne til at udtrykke sig i skrift og tale på dansk samt et af FCI's officielle sprog (engelsk, tysk, fransk, spansk).

Indstilling til dommeruddannelse skal være indsendt efter at personen er fyldt 18 år.

Eksteriørdommerudvalget vurderer om personen er egnet til at påbegynde uddannelsen, hvilket skal godkendes af DKK's bestyrelse.

Såfremt specialklubben ikke ønsker at indstille en person til uddannelse som eksteriørdommer, skal afslaget være sagligt og velbegrundet. Afslaget skal indsendes til DKK's eksteriørdommerudvalg sammen med personens ansøgning.

Specialklubben skal svare på anmodningen senest tre uger efter, de har modtaget ansøgningen. Kopi sendes på mail til eksteriørdommerudvalget.

2. SAMTALER

Indstillede personer inviteres til en obligatorisk samtale af ca. en times varighed med medlemmer af eksteriørdommerudvalget.

Formålet med samtalen er at få et mere personligt indtryk af eleven og at afklare eventuelle tvivlsspørgsmål, som den skriftlige ansøgning ikke har belyst. Formålet er endvidere at vurdere personens personlige egenskaber og fremtræden, i forhold til det som kræves for at påbegynde eksteriørdommeruddannelse.

Samtalen afholdes med henblik på at vurdere, om personen er klar til at starte på eksteriørdommeruddannelsen og deltage på elevkurset. Efter samtalen vil personen blive oplyst om, hvorvidt den pågældende vurderes egnet eller ikke egnet til at deltage på elevkurset og få en begrundelse for dette.

3. ELEVKURSUS

Elevkursus afholdes efter behov og omfatter:

- Anatomi, bedømmelsesteknik, bevægelse og sundhed
- Standarder
- Dommerens håndtering af hund
- Udstillingsregler
- Kritiskskrivning
- Etik og moral
- Praktiske aspekter ved dommerhvervet

Under kurset bliver eleven løbende vurderet på såvel faglige som personlige egenskaber, og som afslutning på kurset meddeles eleven, hvorvidt kurset er bestået og om eleven kan gå videre med sin uddannelse.

4. ELEVTJENESTE

Efter bestået elevkursus skal der udføres elevtjeneste hvor en dommer i en udstillingssituation vurderer elevens viden om anatomi generelt og specifikt om racer, som eleven er indstillet for, samt elevens personlige egenskaber.

Eleven skal påbegynde sin elevtjeneste inden for et år efter bestået elevkursus.

Under elevtjenesten har eleven mulighed for at tilegne sig yderligere viden om racen og at stille dommeren spørgsmål omkring bedømmelse og præmiering. Ligeledes kan dommeren stille eleven uddybende spørgsmål for at kunne vurdere eleven.

En elev med 1 udvalgt race skal udføre to elevtjenester under to forskellige dommere. For racer med hårlags-, farve- og størrelsesvarianter skal der udføres to elevtjenester på hver af varianterne.

En elev med flere udvalgte racer skal starte med at gå 2 gange elev på sin egen race og derefter til aspirantprøve. Herefter skal eleven gå 1 gang elev på de øvrige racer.

Såfremt der er fremmødt få hunde til en elevtjeneste, må der påregnes yderligere elevtjeneste.

Det er op til eksteriørdommerudvalget at vurdere om en elevtjeneste er godkendt/ikke godkendt.

5. ASPIRANTPRØVEBEDØMMELSE

Ved aspirantprøvebedømmelsen skal aspiranten skrive kritikker på mindst to fremstillede hunde inden for den/de racer, som aspiranten er indstillet for. Der gives 10 minutter til udarbejdelse af hver kritik, hvorefter der foretages en mundtlig eksamination af ca. 20 minutters varighed.

Hvis aspirantprøvebedømmelsen klares tilfredsstillende, kan uddannelsen fortsættes som dommeraspirant.

6. ASPIRANTTJENESTE

Aspiranten skal påbegynde sin aspiranttjeneste inden for et år efter bestået aspirantprøve.

Ved aspiranttjenesten skal aspiranten på en udstilling selvstændigt skrive kritikker på og præmiere de fremmødte hunde i de racer, som aspiranten er indstillet for.

Aspirantkritikkerne skal uden kontakt med dommeren skrives på samme sprog som dommeren dikterer (undtagen ved nordiske dommere, der dikterer på norsk/svensk, hvor der må skrives på dansk). Aspiranten må anvende sekretær, der ikke må være autoriseret eksteriørdommer for de pågældende racer.

Aspirantarbejdet afsluttes i aspirantsystemet og præmieringssedlen afleveres til ringsekretæren, før dommeren meddeler sin præmiering til udstillerne ved tildeling af bånd/fremvisning af farvekort. Dommeren kan anmode aspiranten om skriftligt at placere vinderklasserne og derefter diskutere disse med aspiranten, ligesom dommeren kan stille spørgsmål til aspiranten for at prøve aspirantens kynologiske viden generelt og specifikt om de racer, som aspiranten er indstillet for, samt aspirantens personlige egenskaber.

For **1. gangs** aspiranter med kun en race udføres to aspiranttjenester under to forskellige dommere. For racer med hårlags-, farve-, og størrelsesvarianter skal der udføres to aspiranttjenester på hver af varianterne.

En **1.gangs** aspirant med flere udvalgte racer skal gå 2 gange aspirant på egen race før aspiranten kan blive autoriseret på egen race.

Herefter skal aspiranten gå 1 gang aspirant på de øvrige racer.

Der skal udføres aspirantarbejde på et nærmere fastlagt antal hunde - undtagen baby og hvalpe. Såfremt der er fremmødt få hunde til en aspiranttjeneste, må der påregnes yderligere aspiranttjeneste, men det er til enhver tid op til eksteriørdommerudvalget at tilpasse hunde til den enkelte aspirant, beroende på aspirantens evner og tidligere arbejder.

Anmeldte hunde i racen under 20 (**ekskl. baby/hvalpe**): Der skrives for alle

Anmeldte hunde i racen mellem 20-40 (**ekskl. baby/hvalpe**): Der skrives på 10 hanner og 10 tæver – udpeget af dommeren.

Anmeldte hunde i racen over 40 (**ekskl. baby/hvalpe**): Der skrives for 15 hanner og 15 tæver – udpeget af dommeren.

Hos racer med forskellige størrelses-, hårlags- og farvevarianter, som bedømmes hver for sig, såsom eksempelvis pudler, dværghund og Grand Danois, aftales med mentor i gruppen om der skal skrives på alle varianter.

Eksteriørdommerudvalget, **herunder mentor for gruppen**, vurderer aspirantarbejder og dommerudtalelser og indstiller godkendte præstationer til dommerautorisation af DKK's bestyrelse.

7. REGLER FOR FØRSTEGANGSAUTORISEREDE DOMMERE

En førstegangsautoriseret dommer må gerne dømme certifikatudstillinger i alle lande og CACIB udstillinger i de nordiske lande, men skal have dømt på mindst to udstillinger, før der kan accepteres invitationer til at dømme på internationale CACIB udstillinger uden for Norden.

En førstegangsautoriseret dommer skal have dømt den pågældende race på mindst tre certifikatudstillinger, før vedkommende kan have elev eller aspirant på denne.

Det er dommernes pligt at gøre opmærksom på, hvis disse krav ikke er opfyldt.

For en førstegangsautoriseret dommer med kun 1 race kan udvalget sammen med personen udvælge 4 racer mere i samme gruppe og meddele de pågældende klubber, at personen er indstillet til at starte uddannelsen til dommer for klubbens race.

8. UDDANNELSE FOR YDERLIGERE RACER

En dommer skal efter godkendelse af indstilling af ny race påbegynde deres elevtjeneste indenfor et år efter godkendelsen – ellers skal de ansøge klubben om ny indstilling.

Ved uddannelse til yderligere racer skal der udføres én elevtjeneste og derefter én aspiranttjeneste under to forskellige dommere.

Der skal udføres aspirantarbejde på et nærmere fastlagt antal hunde - undtagen baby og hvalpe. Såfremt der er fremmødt få hunde til en elev- eller aspiranttjeneste må der påregnes yderligere elev- eller aspiranttjeneste, men det er til enhver tid op til eksteriørdommerudvalgets afgørelse at tilpasse antal hunde til den enkelte aspirant, beroende på aspirantens evner og tidligere arbejder.

Anmeldte hunde i racen under 20 (ekskl. baby/hvalpe): Der skrives for alle

Anmeldte hunde i racen mellem 20-40 (ekskl. baby/hvalpe): Der skrives på 10 hanner og 10 tæver – udpeget af dommeren.

Anmeldte hunde i racen over 40 (ekskl. baby/hvalpe): Der skrives for 15 hanner og 15 tæver – udpeget af dommeren.

Hos racer med forskellige størrelses-, hårlags- og farvevarianter, som bedømmes hver for sig, såsom eksempelvis pudler, dværghund og Grand Danois, aftales med mentor i gruppen om der skal skrives på alle varianter.

Eksteriørdommerudvalget, herunder mentor for gruppen, vurderer aspirantarbejder og dommerudtalelser og indstiller godkendte præstationer til dommerautorisation af DKK's bestyrelse.

9. VIDEREUDDANNELSE FOR ERFARNE GRUPPEDOMMERE

En erfaren dommer defineres i dette reglement ud fra følgende kriterier:

- Har lang erfaring som eksteriørdommer.
- Eksteriørdommerudvalget afgør hvornår den enkelte dommer har lang erfaring som eksteriørdommer og vist betydelig kompetence.
- Er autoriseret for mindst én FCI-gruppe, dog regnes gruppe 4 ikke med.

En dommer skal efter godkendelse af indstilling på ny race påbegynde deres aspiranttjeneste indenfor et år efter godkendelsen – ellers skal de ansøge klubben om ny indstilling.

Ved uddannelse til yderligere racer skal erfarne dommere udføre én aspiranttjeneste. For racer med hårlags-, farve- og størrelsesvarianter skal der udføres aspiranttjeneste på hver af varianterne, **medmindre andet er aftalt med mentor i gruppen.**

For racer med mere end 10 fremmødte hunde skal der skrives kritikker på mindst 10 hunde udpeget af dommeren fordelt på køn og klasser.

Er der fremmødt færre end 10 hunde afgør eksteriørdommerudvalget om der skal kræves yderligere aspiranttjeneste.

Eksteriørdommerudvalget, herunder mentor for gruppen, vurderer aspirantarbejder og dommerudtalelser og indstiller godkendte præstationer til dommerautorisation af DKK's bestyrelse.

10. UDDANNELSE TIL GRUPPEDOMMER

Det er op til eksteriørdommerudvalget at vurdere, hvornår en dommer kan indstilles til Dansk Kennel Klubs bestyrelse for autorisation som gruppedommer. Eksteriørdommerudvalget følger i øvrigt FCI's krav for autorisation som gruppedommer.

11. UDDANNELSE TIL ALL-ROUNDDOMMER

For egnede dommere, som er autoriseret for minimum fem FCI-grupper (ekskl. gruppe 4) og desuden er autoriseret for et antal racer i de resterende grupper, kan eksteriørdommerudvalget med DKK's bestyrelses godkendelse, lægge en personlig uddannelsesplan med sigte på at blive all-round dommer. Eksteriørdommerudvalget følger i øvrigt FCI's krav for uddannelse af all-round dommere.

12. MENTORORDNINGEN

Hver gruppe har sin egen mentor, som er medlem af eksteriørdommerudvalget. Mentoren kan hjælpe med gode råd og vejledning om elev- og aspiranttjeneste samt mere generelt om dommeruddannelse. Er man i tvivl om noget vedr. dommeruddannelsen, er man altid velkommen til at kontakte den person, der er mentor for gruppen, man uddanner sig i.

Mentoren i gruppen er som oftest den, der læser aspirantarbejdet igennem og foretager en vurdering af det.

Mentoren er også den, man skal henvende sig til, for at aftale hvor mange hunde man skal gå på i racer med forskellige varianter i hårlag, størrelse og farve. Når man er tilstrækkelig langt i en gruppe, kan man henvende sig til mentor for at lægge en plan for, hvilke racer man bør ud-danne sig på, hvis man ønsker at stille mod at blive gruppedommer.

Listen over mentorer kan findes på DKK's hjemmeside under eksteriørdommeruddannelse.

13. GENERELLE BESTEMMELSER

Ansøgning om elev- og aspiranttjeneste fremsendes direkte til den arrangerende klub senest fem uger før udstillingen med kopi til eksteriørdommerudvalgets sekretær. Eleven og aspiranten må ikke selv tage kontakt med dommeren for at indhente tilladelse til elev- eller aspiranttjeneste.

Elever og aspiranter må gerne medbringe standarder i ringen under udførelse af deres tjenester.

Alle udgifter i forbindelse med dommeruddannelsen afholdes for egen regning.

Personer, der ønsker at blive eksteriørdommere, og som har deltaget på elevkursus efter den 1. september 2024, skal inden endelig dommerautorisation have gennemført DKK's basiskursus.

En dommer må højst have to elever eller én elev og én aspirant i ringen ad gangen.

Elever og aspiranter er ligesom dommere underlagt de etiske regler for eksteriørdommere og skal til enhver tid opføre sig i overensstemmelse hermed.

Eksteriørdommerudvalget kan til enhver tid stoppe en elevs eller aspirants videre uddannelsesforløb, hvis udvalget finder det utilfredsstillende.

DKK's bestyrelse kan efter indstilling fra eksteriørdommerudvalget til enhver tid autorisere i forvejen autoriserede dommere for yderligere racer/grupper.

Opretholdelse af dommerautorisation kræver fortsat medlemskab af DKK. Eksteriørdommerudvalget kan indstille til DKK's bestyrelse at en dommers autorisation fratages såfremt vedkommende ikke længere findes egnet til at varetage hvervet på tilfredsstillende vis.

14. ANBEFALELSVÆRDIG LITTERATUR

- Udstillingsreglement (DKK)
- Anvisninger for eksteriørdommere (DKK)
- Hundens anatomi - af Alex Krasilnikoff (DKK)
- Anatomiboken - Winqvist, Indrebö, Hübenthal, Linna & Ulstad (SKK)
- Hundedommeren (NKK)
- Anatomi og bevegelser (NKK)
- Bedømmelse og kritikskrivning (NKK)
- Genetikk, pels og farger (NKK)